Η πανουργία του μηνύματος (π. Γεώργιος Αναγνωστόπουλος, Αφυπ. Καθηγητής Δημοκρίτειου Παν. Θράκης)

Categories : ΑΝΕΠΙΚΑΙΡΑ

Date : 23 Μαρτίου, 2024

Πρέπει να παραδεχθούμε ότι, η πολυσυζητημένη **αφίσα του Κινηματογραφικού Φεστιβάλ της Θεσσαλονίκης** πέτυχε να επισύρει την κοινωνική προσοχή πάνω σε ταινία που πρόβαλε ή διαφήμιζε. Η αφίσα προκάλεσε και πέτυχε περισσότερο σχολιασμό από ότι ασφαλώς η ταινία καθεαυτή, που προβάλλεται σε μια κινηματογραφική αίθουσα, και απευθύνεται σε μικρό ακροατήριο. Επομένως, πιστεύουμε ότι, υπάρχει επαρκής λόγος και δικαιώνεται απολύτως ένας αυτόνομος σχολιασμός της αφίσας ως αισθητικού-κοινωνικού προϊόντος.

Η αφίσα προκάλεσε δύο γενικά διαφορετικές ψυχολογικές αντιδράσεις σε πρόσωπα διαφορετικής τοποθετήσεως στην ζωή, ή ακόμη, και τις δύο ψυχολογικές αντιδράσεις, ανάμεικτα, σε ένα πρόσωπο: (α) θλίψη ή θυμό για την προσβολή του Προσώπου του Χριστού, πάνω στην κορυφαία “στιγμή” του πανανθρώπινου λυτρωτικού έργου Του, που βιώνει ο πιστός, ή / και (β) προβληματισμό για το επιχειρούμενο μήνυμα ή και συμπάθεια – ευσπλαχνία προς ακραίες επιλογές, που μπορεί να οδηγήσει ο ανθρώπινος πόνος (ανεξαρτήτως της ενδεχόμενης προσωπικής ευθύνης για τον πόνο αυτό). Και οι δύο αντιδράσεις εκφράσθηκαν δημοσίως και εκφράσθηκε και δημιουργήθηκε και κάποιος διάλογος.

Για την προφανή προσβολή του θρησκευτικού αισθήματος, που συνδέεται με την πρώτη ψυχολογική αντίδραση, για την οποία ήδη ομίλησαν πολλοί, κυρίως από το σώμα της Εκκλησίας, θα αναφερθώ για λίγο στο τέλος αυτό του σημειώματος, σε κατάλληλη συνάφεια. Εδώ θα επισημάνω μόνο ότι η αφίσα συνιστά αντιπνευματική

επίθεση σ' ένα παιδί που θρησκεύει, ή πρόκειται στο μέλλον να θρησκεύσει, όταν η εντυπωμένη φαντασία της γυμνής γυναίκας (υπονοείται η Παναγία) θα παρεμβάλλεται ανάμεσα στον προσευχόμενο και τον Σταυρό του Κυρίου. Άραγε οι υπεύθυνοι της προβολής αισθάνονται "άνετα" με το δημιούργημά τους; Υπερασπίζουμε έτσι το παιδί από τους "γνωστικούς";

Η δεύτερη προσέγγιση, δηλαδή η θετική αποδοχή και υπεράσπιση της αφίσας, ερμηνεύει το περιεχόμενο της αφίσας ως πρόσκληση προσοχής, ενσυναίσθησης και συμπάθειας στον πόνο των ανθρώπων, ειδικότερα δε των γυναικών. Κατανοεί ότι η αφίσα προβάλει και υποστηρίζει την γυναίκα που βρίσκεται σε ψυχικό ή συναισθηματικό πόνο (αθέλητη εγκυμοσύνη - έκτρωση, αφόρητος πόνος – ευθανασία, εξωσωματική γονιμοποίηση- χωρίς καμία προϋπόθεση;), και επιθυμεί να προσελκύσει την συνείδηση του θεατή στην ομοιότητα της πονεμένης γυναίκας με τον Εσταυρωμένο Χριστό ή και στην συγκατάβαση και αγάπη του Χριστού προς πάντας. Αξίζει να μείνουμε και να εμβαθύνουμε πάνω σ' αυτή την θεωρούμενη θετική ή, ακόμη, χριστιανική προσέγγιση, σύμφωνα με την Διευθύντρια του Κινηματογραφικού Φεστιβάλ.

Η κατά Θεόν, χριστιανική ζωή δεν είναι αυτονόητη και εύκολη υπόθεση. Εάν ήταν εύκολη και αυτονόητη, τότε δεν θα χρειαζόταν ο Θεός να γίνει άνθρωπος από ασύλληπτη στο νου αγάπη. Ο Παντοδύναμος Θεός δεν θα ανέβαινε την ταπείνωση του Γολγοθά. Δεν θα έφθανε μέχρι Σταυρού για να αναστήσει τον άνθρωπο. Και δεν είναι εύκολη, όχι η κατά Χριστόν ζωή, αλλά αυτή μόνον η διαίσθηση ή κατανόησή της. **Η αφίσα που συζητούμε δείχνει ακριβώς αυτή την αδυναμία να κατανοηθεί τι είναι ο Σταυρός του Χριστού, και, πληρέστερα, τι είναι ο Χριστός**. Ο Χριστός του Ευαγγελίου, ο Χριστός των Αποστόλων, ο Χριστός της Εκκλησίας. Η αφίσα αφηγείται τον ανθρώπινο Χριστό του Ιούδα, του Πιλάτου, του Αρείου. Τον Χριστό του μεταχριστιανικού Δυτικού πνεύματος. Το Δυτικό πνεύμα σήμερα, όταν εν γένει αυτοπροσδιορίζεται ως "χριστιανικό", ερμηνεύει γενικώς τον Χριστό υπό το φως του Διαφωτισμού. Δηλαδή, κρατώντας κάποια απεικάσματα χριστιανικών "αξιών", εν απουσία του ίδιου του Προσώπου του Θεανθρώπου Χριστού.

Έτσι, η αφίσα, που χρησιμοποίησε τον Χριστό για διαφήμιση κινηματογραφικής ταινίας, φανερώνει, αφενός την **σμίκρυνση του Χριστού σε μισές αλήθειες**, και, αφετέρου, αποκαλύπτει ότι, παρόλα αυτά, ο Χριστός θεωρείται ακόμη ως το ανώτατο σύμβολο της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ακόμη και στα πλαίσια της νεοαρειανικής αντίληψης. Βεβαίως, εάν η διαφήμιση της ταινίας σχεδιάσθηκε για να προκαλέσει την μέγιστη δυνατή διαφήμιση είναι γεγονός που δεν γνωρίζουμε. Αλλά η εκδοχή αυτή δεν αξίζει να συζητηθεί.

Το μέγιστο ίσως αμάρτημα της αφίσας, κατά του Χριστού, είναι ο

ανθρωποκεντρισμός της. Πρόκειται για την προβολή και διαφήμιση της γυναικείας αυτολύπησης ή του θυμού εμπρός στον πόνο, που **αρνείται τον Σταυρό**, ενώ, ταυτόχρονα, τον χρησιμοποιεί για να λάβει βοήθεια.

Ωστόσο, «*αν θέλουμε να έχουμε συνείδηση του εαυτού μας ως τέκνο Θεού εν Χριστώ, είναι φυσικό να επιθυμούμε να είμαστε όμοιοι προς Αυτόν και να μην αυτοδικαωνόμαστε, γιατί η αυτοδικαίωση είναι δουλεία και δεν είναι απόρροια της υιοθεσίας μας από τον Θεό... οποιοσδήποτε και αν είναι ο άνθρωπος, επαναλαμβάνω, οποιοσδήποτε και αν είναι, αν προσπαθεί να επιβάλει στον Χριστό τη δική του μικρή σκέψη, τη δική του μικρή αγάπη, αυτός ο άνθρωπος, όποιος και να είναι, δεν θα δει τον Χριστό μαζί του και δεν θα συμμετάσχει στην τράπεζά Του*» [Αγ. Σωφρονίου Αγιορείτου, Πνευματικά Κεφάλαια, Έσσεξ, 2021, σ. 72).

Η αφίσα και η ερμηνεία της Διευθύντριας του Φεστιβάλ κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, εκφράζει το **πνεύμα της αυτοδικαίωσης**. Ένα πνεύμα ΑΝΤΙΘΕΤΟ από εκείνο του ΣΤΑΥΡΟΥ του Χριστού.

Το αυτοδικαιωτικό πνεύμα εκφράζεται στην αφίσα τόσο στο περιεχόμενο του μηνύματος καθεαυτού, όσο και στην έλλειψη σεβασμού ή και στην επιθετική περιφρόνηση της θρησκευτικής συνείδησης. **Απαιτεί, δεν αγαπά**.

Ο Σταυρός είναι υπέρτατη έκφραση της υπακοής στην πληρότητα του ανοίγματος του ανθρωπίνου θελήματος του Χριστού στο Ουράνιο θέλημα του Πατρός ("*πλην ουχ ως εγώ θέλω, αλλ' ως Συ*", Ματθ. 26, 39). Είναι φανέρωση της αγάπης, που εναγκαλίζεται εκείνους που Τον σκοτώνουν. Με Σταυρικό θάνατο.

Η αφίσα αυτοθεώνει το ΕΓΩ. Το ΕΓΩ παίρνει την θέση του ΘΕΟΥ. Αυτό το ΕΓΩ, έστω το πονεμένο εγώ, θεωρεί ότι έχει δικαίωμα να σκοτώσει τον ελάχιστο αδελφό που κυοφορεί, με σημαία την «αυτοδιάθεση του σώματος»...

Ο Χριστός είπε: ό,τι κάνετε στον ελάχιστο αδελφό μου, το κάνετε σε μένα (Ματθ., 25, 40). Επομένως, το δικαίωμα στην έκτρωση σημαίνει απαίτηση να σκοτώσεις τον “πτωχό”, τον ανυπεράσπιστο αδελφό του Χριστού. Δηλαδή τον ίδιο τον Χριστό. Ο Χριστός ξανασταυρώνεται...

Η αφίσα εκφράζει ουσιωδώς το πνεύμα του Αντιχρίστου. Στον θρόνο του Θεού, στον Σταυρό, κάθεται αντί του Χριστού το αυτοδικαιωτικό ΕΓΩ. **Το ΕΓΩ χωρίς αγάπη, ταπείνωση και μετάνοια**. Για τον λόγο αυτό, το κήρυγμα της αφίσας είναι η ιδεολογία του Ιούδα.

Εκφράζει την μικρή αγάπη του Ιούδα στον Χριστό. Είναι η **άρνηση εκείνου του Σταυρού που οδηγεί στην Ανάσταση. Εκφράζει σαφώς συνειδητή ή μη**

άρνηση του Θεανθρώπου Χριστού.

Ο σταυρός της αφίσας είναι ένας ψευδοσταυρός. Μιμείται τον σταυρό, και ανακυκλώνει τον πόνο. Αρνείται την λύτρωση.

(Πηγή: antifono.gr*)*